

FOTOGRAFIE In het werk van kunstenaar Dirk Hardy smelten zijn verbeelding, observaties en maatschappijkritiek samen. „Elk detail heeft betekenis.”

Tekst **Rianne van Dijk**

Een gefantaseerde werkelijkheid

Andrea, de eigenaar van de Italiaanse bioscoop *Il Sogno* (De droom) staart afwezig uit het raampje van het hokje van de kassa. Er zijn geen klanten, een kommetje met pistacheschillen verraadt dat het ook eerder niet druk is geweest. Een van de films die op het bordje achter hem worden aangekondigd, is *Il viaggio di G. Mastorna* - de titel van een nooit voltooid project van Federico Fellini. De tweede T van *biglietti* (kaartjes) hangt schuin waardoor het woord onderbroken wordt: *big lie*, lezen we. Op het plankje naast Andrea ligt een tol onder een glascinematofielen herkennen het object uit de culthit *Inception*, de film waarin een tol de hoofdrolspeler duidelijk maakt of hij zich in een droom bevindt. Er zijn roze en er zijn blauwe filmtickets. Op de nagels van Andrea zitten nog wat restjes rode nagellak.

Episode 4 - Cinema Il Sogno: La Luna (2020) van de Haagse kunstenaar Dirk Hardy (1989) zit boordevol verwijzingen en clous. „Andrea is een man die gevangen zit in het keurslijf van hoe een man hoort te zijn”, zegt Hardy. „Hij wil daar stiekem heel graag uit breken. Het liefst vlucht hij in zijn dromen. Ik stel me zo voor dat hij na sluitingstijd in zijn bioscoop een oude film met Sophia Loren voor zichzelf draait. Niet omdat hij haar begeert, maar omdat hij haar wil zijn.”

Andrea is ontsproten aan de fantasie van Hardy, en is een van de personages in zijn tot nu toe tiendelige serie *Vivarium*, tableaux vivants die zich laten lezen als een soort filmstill. „Elk werk vertelt een eigen verhaal”, zegt Hardy, „en in dat verhaal heeft elk detail een betekenis.”

Hij plaatst de fotomontages in lijsten en kozijnen die hij zelf ontwerpt, met glas ervoor. Een aantal werken heeft zelfs een uitsparing in het glas voor kaartjes en geld. Doordat de beelden aan de achterkant belicht worden en omdat ze een-op-een worden afgedrukt (de personages zijn levensgroot) heb je volgens Hardy „echt een ontmoeting”. „Het is alsof je naar een echt

mens in een kassahokje zit te kijken. En je mag gewoon even bij ze naar binnen gluren.”

Alternatieve geschiedenis

Vivarium - letterlijk: daar waar het leven zich afspeelt - komt tot stand in Hardy's atelier in Den Haag, waar hij per werk zo'n drie tot vier maanden als regisseur / scriptschrijver / kunstschilder / creative director / decorbouwer / costume designer / fotograaf de verhalen bedenkt én uitvoert. „Ik haal mijn inspiratie uit de wereld van de cinema en de schilderkunst, veel meer dan uit de fotografie. Ik heb meer overeenkomsten met een schilder die voor een leeg canvas staat, of een filmmaker die met acteurs en decors een nieuwe wereld bouwt, dan met een fotograaf die de straat op gaat en daar vastlegt wat al bestaat. Ik creëer zelf een werkelijkheid. Eentje waarin mijn verbeelding, mijn persoonlijke observaties én echte gebeurtenissen smelten.”

Episode 6 - On Guard (2020) bijvoorbeeld gaat over de 26-jarige zwarte bewaker Jemel Roberson die, echt gebeurd, in 2018 in de VS omkwam door een fatale fout van de politie. Hardy fantaseert in zijn kunstwerk een alternatieve geschiedenis voor Roberson, eentje waarin hij niet sterft door een politiekogel, maar waarin hij als filosofiestudent een bijbaantje heeft als nachtwaker. „Ik wil in mijn werk ook maatschappijkritisch zijn. Het verhaal van bioscoop eigenaar Andrea gaat over genderrollen en hoe belemmend die kunnen zijn. Er zit een beeld in de serie over een maaltijdbezorger - een onderbetaalde werkmier. Ik hoop dat elk beeld een wereld van gedachten en associaties bij de kijker oproept. Als je bereid bent om tijd met zo'n beeld door te brengen, ontvouwen zich hele verhalen.”

Vivarium van Dirk Hardy is van 20 december t/m 5 februari 2023 te zien in de buitenvitrines van het Nederlands Fotomuseum in Rotterdam.

Hardy plaatst de fotomontages in lijsten en kozijnen die hij zelf ontwerpt

